

گزارش همایش:

دومین همایش علمی تخصصی پژوهشگران و مدیران پژوهشی بسیج

تدوین: نعمت‌الله حاج سردار

فصلنامه مطالعات بسیج، سال ششم، شماره ۲۱ - ۲۰، پائیز و زمستان ۱۳۸۲

دومین همایش علمی - تخصصی پژوهشگران و مدیران پژوهشی بسیج به منظور گرامیداشت هفته پژوهش و تجلیل و تقدیر از پژوهشگران و مدیران پژوهشی بسیج هم‌زمان با روز پژوهش سه‌شنبه ۲۵ آذر ۱۳۸۲ در سالن اجتماعات دانشگاه تربیت مدرس تهران به همت سازمان تحقیقات و مطالعات بسیج برگزار شد.

هدف از برگزاری این همایش، معرفی و اطلاع‌رسانی فعالیت‌های پژوهشی بسیج، گرامیداشت هفته پژوهش و تجلیل از پژوهشگران بسیج، ایجاد زمینه توسعه تعامل بین پژوهشگران و مراکز تحقیقاتی و معرفی دستاوردهای تحقیقاتی بسیج بود.

شرکت‌کنندگان در همایش متشکل از: مجریان و ناظران پروژه‌های تحقیقاتی بسیج، مسئولان دفاتر تحقیقات و مطالعات بسیج در استان‌ها و رده‌های مستقر در تهران، مخترعان، مبتکران و محققان بسیج از سراسر کشور، مسئولان مراکز و سازمان‌های تحقیقاتی و پژوهشی نیروهای مسلح و دانشگاه‌ها، اساتید دانشکده شهید مطهری بسیج و سایر مراکز آموزشی بسیج و بسیج اساتید، مدیران و کارکنان سازمان تحقیقات و مطالعات بسیج بودند.

عناوین و مقالات ارائه شده در همایش:

- بررسی موانع و مشکلات موجود در فرآیند تحقیقات، (دکتر محمد باقر حبی).
  - بررسی علل عدم کاربست یافته‌های پژوهشی در بسیج، (سردار حسن بختیاری).
  - بررسی میزان اثربخشی طرح معرفت بسیجیان، (دکتر شعبانی و دکتر هرمزی زاده).
- همایش با طنین دلنواز کلام الله مجید آغاز شد، پس از آن سردار دکتر لطفعلی بختیاری ریاست سازمان تحقیقات و مطالعات بسیج ضمن خیر مقدم به مدعوین و شرکت‌کنندگان همایش و تبریک هفته پژوهش، اهداف اصلی از برگزاری این همایش را اطلاع‌رسانی از فعالیت‌های پژوهشی و دستاوردهای تحقیقاتی و ستادی بسیج، تبادل نظر و بررسی موانع و مشکلات فعالیت‌های تحقیقاتی بسیج و تجلیل و تقدیر از پژوهشگران، مبتکران و مخترعانی که با سازمان همکاری شایسته‌ای دارند عنوان کردند. ایشان در ادامه ضمن تأکید بر نقش پژوهش در توسعه همه جانبه اظهار داشتند که اگر امروز پیش شرط توسعه همه جانبه در ابعاد مختلف آن را تحقیق و پژوهش بدانیم، مهمترین عنصر تأثیرگذار در فرآیند پژوهش، نیروی انسانی توانمند، کوشا، شکیبا و با انگیزه است. اگرچه سخت‌افزار در فرآیند پژوهش و تولید علم بسیار مهم است، لیکن مهمتر از آن نرم‌افزار تولید شده توسط مغزهای خلاق و متفکر است.
- وی در قسمت دیگری از سخنان خویش به لزوم و اهمیت تحقیقات بنیادی و کاربردی در نیروی مقاومت بسیج در عرصه‌های مختلف فرهنگی، اجتماعی و امنیتی اشاره کردند. ایشان اظهار داشتند که از سال گذشته سعی و همت سازمان تحقیقات و مطالعات بسیج بر این بود تا ساز و کارهای مناسب را برای انجام فعالیت‌های پژوهشی اصلاح و ایجاد کند که این اقدامات عبارتند از:
- ۱ - اصلاح چرخه تحقیقات سازمان به گونه‌ای که فقط نیازمندی‌های رده‌های مختلف بسیج به عنوان پروژهای تحقیقاتی مطرح و عملیاتی شود.
  - ۲ - افزایش ظرفیت‌های سازمان برای توسعه فعالیت‌ها و افزایش توانمندی‌ها و گسترش حجم فعالیت‌های پژوهشی.
  - ۳ - ایجاد دفاتر سازمان در سطح استان‌ها و راه‌اندازی شبکه پرسشگران بسیجی.
  - ۴ - توسعه سطح توزیع و اطلاع‌رسانی از نتایج پژوهش‌های انجام شده در داخل سازمان بسیج و نهادهای هم‌عرض.
  - ۵ - ایجاد تعامل مثبت و رویه رشد بین مجریان و ناظران پروژه‌های تحقیقاتی.

وی اعلام داشتند از تعداد ۵۲ پروژه مورد نیاز رده‌های بسیج در مرکز بیست میلیونی به اتمام رسیده و ۴۱ پروژه نیز در دست اجراست که عبارتند از: ۱۳ پروژه در حوزه علوم اجتماعی، ۱۴ پروژه در حوزه مدیریت، ۹ پروژه در حوزه دفاعی امنیتی و ۵ پروژه در حوزه حقوق و علوم سیاسی.

برخی از عناوین پروژه‌های مذکور عبارتند از:

- بررسی نقش بسیج در مهار بحران‌های داخلی

- بررسی چگونگی ارتقای بینش سیاسی بسیجیان

- بررسی نقش بسیج در ترویج فریضه امر به معروف و نهی از منکر

دکتر بختیاری در ادامه اعلام کرد، سازمان تحقیقات و مطالعات بسیج علاوه بر پروژه‌های فوق، پروژه‌هایی از نوع نظرسنجی و نگرش‌سنجی از مردم را نیز انجام می‌دهد. در این مقوله تعداد ۵۵ پروژه در دست اجرا بود که ۲۷ پروژه نظرخواهی در مورد برنامه‌های بسیج و ۲۸ پروژه به نظرسنجی و نگرش‌سنجی از احزاب، مدیران و مردم در مورد بسیج و توقع و انتظار آنان اختصاص دارد. وی در پایان اعلام داشتند سازمان از مبتکران، مخترعان و محققان بسیجی در انجام تحقیقات حمایت‌های گوناگونی از قبیل حمایت‌های اطلاعاتی، توجیه مبتکران و پیگیری و ثبت اختراعات آنان در مراجع مربوطه را انجام می‌دهد.

در ادامه محورهای موضوعی مورد اشاره به شرح زیر ارائه شد:

عوامل و موانع کاربردی کردن تحقیقات بسیج

محور اصلی این مقاله عبارت از:

۱ - عوامل مؤثر در کاربردی کردن تحقیقات

۲ - روش‌های تعیین اولویت‌های تحقیقاتی

۳ - راه‌کارهای کاربردی کردن تحقیقات

دکتر حبیبی در محور اول به عوامل مربوط به طرح، عوامل مربوط به مجری طرح و عوامل مربوط به سازمان پرداخت و در محور دوم به شرح روش‌های گوناگون در تعیین اولویت‌های تحقیقاتی از جمله روش سطح کلان و کلی، روش‌های صورت‌برداری از موضوعات، روش ماتریس و سیستم اثرات متقابل، و روش مطالعه موردی و... پرداخته و در محور سوم راه‌کارهای کاربردی کردن تحقیقات را ارائه کرد.

اکتشاف فرمول توجیه اعداد اول

مهندس محمد رضا هاشمی موسوی به تشریح چگونگی تولید اعداد اول پرداخت. فرمولی که ایشان کشف کردند، تابع مولد اعداد اول بسیار بزرگ ناشناخته است. وی اعلام داشتند این فرمول می‌تواند در خیلی از مسائل ریاضی کاربرد داشته باشد.

بررسی علل عدم کاربست یافته‌های پژوهشی در بسیج

حسن بختیاری عضو هیأت علمی دانشگاه امام حسین (ع). در بخش اول مقاله به موانع مربوط به پژوهش‌ها و موانع مربوط به کاربران پرداخت. در بررسی موانع مربوط به پژوهش به مواردی از قبیل: طولانی شدن انجام پروژه‌ها، عدم تناسب با نیاز کاربران، ارتباط کم پژوهشگران با کاربران اشاره کرد. وی در بررسی موانع مربوط به کاربران به نکاتی از جمله: ضعف فرهنگ تحقیقات در برخی مسئولان، عدم تعیین مختصات کار پژوهشی در بسیج اشاره کرد. وی در بخش پیشنهادات، مواردی چون تقویت بینش پژوهشی مدیران، توسعه اقدام پژوهشی مدیران، افزایش و تقویت علمی کارشناسان، استفاده از پژوهشگران شایسته طرح کردند.

جنبش نرم افزاری

محورهای مقاله دکتر منصوری لاریجانی شامل: محصول جنبش، صلاحیت بسیج در جنبش نرم افزاری، چالش پیشروی جنبش مدرنیسم، دیالتیک در جنبش دینی و مدرنیسم، تعریف جنبش نرم‌افزاری، اساس و پایه جنبش نرم‌افزاری، سازگاری جنبش نرم‌افزاری و نقش دین در جنبش نرم‌افزاری بود که وی به تشریح آنها پرداخت.

بررسی میزان اثربخشی طرح معرفت بسیجیان

این مقاله، بر دو محور اهداف طرح و اهمیت طرح استوار بود. در محور اول به اهداف طرح پرداخته شد. دکتر شعبانی و دکتر هرمزی‌زاده در تشریح اهداف طرح به تشریح محورهای زیر پرداختند:

- بررسی و تعیین میزان اثربخشی طرح معرفت در ارتقای سطح آگاهی و دانش بسیجیان،

- بررسی و تعیین میزان اثربخشی طرح معرفت در آشناسازی بسیجیان با مبانی و اهداف انقلابی،

- بررسی و تعیین میزان اثربخشی طرح معرفت در دشمن شناسی و راه کارهای مقابله با آن،

- تعیین سطح آگاهی و شناخت دینی و سیاسی بسیجیان در ابتدای آموزش،

- سنجش کسب آگاهی و یادگیری بسیجیان در طول مدت آموزش طرح معرفت و

- بررسی میزان اثرگذاری مربیان طرح معرفت بر بسیجیان و آگاهی از میزان

رضایت آنان و چند مورد دیگر نیز اشاره شد.

در محور دوم مقاله به تبیین و تشریح اهمیت طرح پرداخته شد. در ادامه سردار

احمدی مقدم جانشین فرماندهی نیروی مقاومت بسیج با اشاره به اهمیت و کارکردهای

تحقیقات، به تبیین و تشریح جایگاه تحقیقات در عرصه تصمیم سازی و تصمیم گیری

پرداختند.

در پایان همایش برترین های حوزه های پژوهش معرفی شدند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پرویشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی